

**UCHWAŁA NR XXVI/229/2021
RADY GMINY RYCZYWÓŁ**

z dnia 30 kwietnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy
Ryczywół
na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020, poz. 713 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) Rada Gminy Ryczywół uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Do przyjętego dokumentu dołącza się uzasadnienie i podsumowanie sporządzone na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ryczywół.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Tytuł opracowania

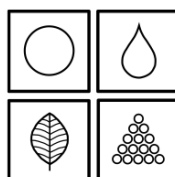
**RAPORT Z WYKONANIA
W LATACH 2017-2020
PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY
RYCZYWÓŁ**

Zamawiający

Gmina Ryczywół
ul. Mickiewicza 10
64-630 Ryczywół

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznań)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Data opracowania

LUTY 2021

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania	3
1.2. Podstawa prawna opracowania.....	3
1.3. Metodyka opracowania	3
2. STOPIEŃ REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RYCZYWÓŁ W LATACH 2017-2020.....	4
2.1. Opis realizacji zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska.....	4
2.2. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska	32
2.3. Analiza środowiskowa realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	35
3. PODSUMOWANIE	37
SPIS TABEL.....	39

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot i cel opracowania

Przedmiot opracowania stanowi „**Raport z wykonania w latach 2017-2020 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół**”.

Niniejszy Raport weryfikuje i ocenia stopień wykonania celów oraz zadań środowiskowych zaplanowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”. Przeprowadzona w Raporcie analiza stanu poszczególnych komponentów środowiskowych pozwoliła ocenić czy i w jakim stopniu realizacja Programu przyczyniła się do poprawy jakości środowiska na terenie Gminy Ryczywół.

1.2. Podstawa prawna opracowania

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) z wykonania programu ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy województwa, powiatu lub gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa lub organu wykonawczego powiatu.

1.3. Metodyka opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Zakres informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu Ochrony Środowiska (POŚ). W niniejszym Raporcie przedstawiono:

- opis realizacji przyjętych do wykonania w ramach POŚ zadań;
- stan oraz tendencje zmian zachodzących w środowisku na terenie gminy;
- analizę wskaźnikową realizacji programu.

Opracowanie Raportu poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych materiałów i informacji m.in. od następujących jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska:

- Urzędu Gminy Ryczywół;
- Starostwa Powiatowego w Obornikach;
- Przedsiębiorstwa Komunalnego w Ryczywole Sp. z o.o.;
- Zarządu Dróg Powiatowych w Obornikach;
- Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Obornikach;
- Nadleśnictwa Oborniki;
- Nadleśnictwa Krucz;
- Nadleśnictwa Sarbia;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu;
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Poznaniu;
- Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu;
- Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Szczecinie.
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Poznaniu;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu.

2. STOPIEŃ REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RYCZYWÓŁ W LATACH 2017-2020

2.1. Opis realizacji zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowy opis przyjętych do realizacji zadań w latach 2017-2020 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2017-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych oraz promowanie budownictwa energooszczędnego	ZREALIZOWANE	<p>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termoizolacja budynku świetlicy wiejskiej w Lipie (673 631,05 zł) - wykonanie izolacji przeciwwilgociowej i ciepłej ścian fundamentowych „starej” części budynku świetlicy od wnęki wejściowej (łącznie ze ścianami wnęki) do budynku kotłowni z wyłączeniem fundamentów przy części dobudowanej, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej i ciepłej ścian fundamentowych magazynu opału kotłowni, wykonanie izolacji ciepłej z wykonaniem elewacji budynku świetlicy łącznie z częścią dobudowaną, wykonanie izolacji ciepłej i elewacji ścian i sufitu wnęki wejściowej do budynku świetlicy, wykonanie izolacji ciepłej i elewacji ścian istniejących oraz nowych budynku świetlicy i budynku kotłowni, wykonanie izolacji ciepłej, pokrycie i odwodnienie połaci dachowej budynku świetlicy oraz części kotłowni z wymianą rynien i rur spustowych – lata realizacji: 2018-2019. • Wymiana pieca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ludomach (46 740,00 zł) - zakup pieca na pellet, co pozwoliło na redukcję emisji CO₂ na poziomie 38,815 Mg/rok, dwutlenku siarki – 0,026 Mg/rok; dwutlenku azotu - 0,069 Mg/rok; tlenku węgla – 0,006 Mg/rok, pyłu ogółem – 0,014 Mg/rok – lata realizacji: 2019 r. • Wymiana pieca w świetlicy wiejskiej w Radomiu (10 000,00 zł) - zakup pieca na ekogroszek – lata realizacji: 2019 r. • Zakup pieca w budynku komunalnym w Ludomach (24 230,43 zł) - zakup pieca na pellet – lata realizacji: 2019 r. • Budowa ośrodka zdrowia w Ludomach (przy budowie zastosowano piec na biomase) – 718 197,00 zł, w tym system grzewczy 49 648,95 zł – lata realizacji: 2017 r. • Termomodernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ludomach - wykonano: ocieplenie ścian, ocieplenie dachu, wymianę instalacji elektrycznej wewnętrznej, co pozwoliło na redukcję emisji CO₂ na poziomie 37,8 Mg/rok; dwutlenku siarki – 0,026 Mg/rok; dwutlenku azotu - 0,069 Mg/rok; tlenku węgla – 0,006 Mg/rok, pyłu ogółem – 0,014 Mg/rok – 1 887 318,97 zł – lata realizacji: 2017 r. • Budynek WTZ w Wiardunkach - wykonanie izolacji termicznej ścian zewnętrznych; budowa nowego komina spalinowo-wentylacyjnego; wymiana kotła opalanego węglem na kocioł na biomase, co pozwoliło na redukcję emisji CO₂ na poziomie 42,9 Mg/rok; dwutlenku siarki – 0,384 Mg/rok; dwutlenku azotu - 0,014 Mg/rok; tlenku węgla – 0,812 Mg/rok, pyłu ogółem – 0,861 Mg/rok; montaż dodatkowych grzejników; wykonanie instalacji elektrycznej dla kotłowni – 926 727,28 zł – lata realizacji: 2017 r.

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> Budowa hali widowiskowo-sportowej w systemie budownictwa pasywnego - wartość inwestycji brutto 8 755 641,84 zł; środki własne Gminy Ryczywół 3,15 mln zł - Hala budowana była w latach 2016-2018. Otwarcie hali odbyło się w marcu 2018 r. - Obiekt został wyposażony w szereg nowoczesnych rozwiązań technologicznych, pozwalających ograniczyć zapotrzebowanie na energię, np. oświetlenie typu LED, centrale wentylacyjne, gruntowy wymiennik ciepła, kocioł opalany biomasą, żaluzje zewnętrzne. Żaluzje sterowane są automatycznie w zależności od nasłonecznienia i pory roku (co umożliwia dostarczenie zysków ciepła od promieniowania słonecznego w zimie i ich maksymalną redukcję w okresie letnim). Dzięki zastosowaniu automatyki tzw. BMS obiekt jest „inteligentny” – każde z pomieszczeń jest wyposażone w indywidualny system wentylacji i oświetlenia, co pozwoli na bardzo duże oszczędności zużywanej energii. Kocioł na paliwo stałe (pellet, zrębki, wióry, brykiet) o mocy Q= 50 kW typu HDG Compact. Dla zapewnienia wymaganych parametrów higienicznych w sali widowiskowo-sportowej zaprojektowano centralę wentylacyjną z rewersyjną pompą ciepła, współpracującą z gruntowym wymiennikiem ciepła. Niezbędna ilość powietrza określana jest za pomocą czujnika CO₂. Centrala współpracuje z gruntowym, powietrznym wymiennikiem ciepła typu Akwedukt Thermo, ułożonym pod halą widowiskowo-sportową. Istnieje możliwość odcięcia dopływu powietrza do centrali poprzez gruntowy powietrzny wymiennik ciepła i poboru powietrza zewnętrznego poprzez czerpnię ścienną. Na obu układach czerpni zaprojektowano przepustnice sterowane automatyką centrali, aby w jak najbardziej efektywny energetycznie sposób dostarczyć do centrali świeże powietrze. Pompa ciepła nie ma na celu schłodzenia pomieszczeń, a wprowadzanie do nich dodatkowego strumienia cieplnego (schłodzenie powietrza w centrali do temperatury neutralnej - powietrza parującego w pomieszczeniu hali). W okresie zimowym pompa poprawia sprawność systemu odzysku ciepła. W części budynku pasywnego stolarka o następujących parametrach wiodących: współczynnik przenikania ciepła szyby $U_g \leq 0,60 \text{ W/m}^2\text{K}$, współczynnik przepuszczalności energii promieniowania słonecznego $g > 50 \%$, przepuszczalność powietrza w klasie 4. „Ciepły montaż” stolarki zewnętrznej, montaż 3-warstwowy (folia paroizolacyjna/ pianka poliuretanowa/ folia wodoodporna i paroprzepuszczalna).
2.	Realizacja założeń planu gospodarki niskoemisyjnej	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u></p> <p>Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ryczywół opracowany został w październiku 2015 roku. Plan powstał dzięki wsparciu finansowemu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. PGN umożliwił zaplanowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy, pozwalających osiągnąć długofalowe korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Aby osiągnąć założone cele (redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie</p>

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty																								
			<p>udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcja zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej) gminie zostały wyznaczone zadania. Należą do nich: termomodernizacja budynków publicznych, wymiana kotłów węglowych na bardziej sprawne, rozwój i wspieranie instalacji OZE, modernizacja dróg gminnych, budowa infrastruktury okołodrogowej, wzięcie udziału w programie edukacyjnym, wzrost udziału energii odnawialnej, pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania, rozwój technologii energooszczędnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gmina Ryczywół od grudnia 2020 r. zawarła porozumie w ramach programu „Czyste Powietrze” z WFOŚiGW w Poznaniu. Celem programu „Czyste powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W 2019 r. dokonano zakupu i montażu lampy solarnej w pobliżu placu zabaw w miejscowości Krężoły w wysokości 6 642,00 zł. W 2020 r. dokonano zakupu lampy solarnej w Ryczywole obok cmentarza żydowskiego w wysokości 3 500,58 zł. Lampa została zakupiona w ramach funduszu sołectkiego sołectwa Ryczywół. 																								
3.	Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: WFOŚiGW w Poznaniu</u> W latach 2017-2020 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu udzielił wsparcia finansowego 33 beneficjentom (os. fizycznym) z obszaru Gminy Ryczywół na łączną kwotę 451 074,97 zł na realizację zadań z zakresu modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych. Poniżej przedstawiono szczegółowy wykaz udzielonego wsparcia (rok podpisania umowy, program, kwota i forma pomocy, miejscowość zamieszkania beneficjenta oraz efekt rzeczowy).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok umowy</th> <th>Program</th> <th>Kwota pomocy [zł]</th> <th>Forma pomocy</th> <th>Miejscowość</th> <th>Efekt rzeczowy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>OZE -2017</td> <td>53 150,00</td> <td>pożyczka</td> <td>Zawady</td> <td>instalacja fotowoltaiczna 9,975 kW</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>Piecyc -2017</td> <td>14 289,78</td> <td>pożyczka</td> <td>Ryczywół</td> <td>wymiana źródła ciepła (starego kotła węglowego): zakup, montaż i uruchomienie kotła gazowego</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>Piecyc -2017</td> <td>14 500,00</td> <td>pożyczka</td> <td>Skrzetusz</td> <td>wymiana źródła ciepła (starego kotła węglowego): zakup, montaż i uruchomienie kotła na paliwo stałe (pellet)</td> </tr> </tbody> </table>	Rok umowy	Program	Kwota pomocy [zł]	Forma pomocy	Miejscowość	Efekt rzeczowy	2017	OZE -2017	53 150,00	pożyczka	Zawady	instalacja fotowoltaiczna 9,975 kW	2018	Piecyc -2017	14 289,78	pożyczka	Ryczywół	wymiana źródła ciepła (starego kotła węglowego): zakup, montaż i uruchomienie kotła gazowego	2018	Piecyc -2017	14 500,00	pożyczka	Skrzetusz	wymiana źródła ciepła (starego kotła węglowego): zakup, montaż i uruchomienie kotła na paliwo stałe (pellet)
Rok umowy	Program	Kwota pomocy [zł]	Forma pomocy	Miejscowość	Efekt rzeczowy																						
2017	OZE -2017	53 150,00	pożyczka	Zawady	instalacja fotowoltaiczna 9,975 kW																						
2018	Piecyc -2017	14 289,78	pożyczka	Ryczywół	wymiana źródła ciepła (starego kotła węglowego): zakup, montaż i uruchomienie kotła gazowego																						
2018	Piecyc -2017	14 500,00	pożyczka	Skrzetusz	wymiana źródła ciepła (starego kotła węglowego): zakup, montaż i uruchomienie kotła na paliwo stałe (pellet)																						

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty					
			2019	Czyste Powietrze	30 900,00	dotacja + pożyczka	Łopiszewo	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel; termomodernizacja budynku (ściany zewnętrzne, strop pod poddaszem, stolarka okienna, stolarka drzwiowa)
			2019	Czyste Powietrze	25 200,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny; termomodernizacja budynku (podłoga na gruncie, stolarka okienna, stolarka drzwiowa)
			2020	Czyste Powietrze	18 000,00	dotacja	Wiardunki	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	7 886,97	dotacja	Ryczywół	montaż źródła ciepła (pompa powietrze/woda) w budynku nowobudowanym
			2020	Czyste Powietrze	14 400,00	dotacja	Wiardunki	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	8 100,00	dotacja	Ryczywół	montaż źródła ciepła (kocioł na pellet drzewny) oraz systemu wentylacji mechanicznej w budynku nowobudowanym
			2020	Czyste Powietrze	2 286,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny
			2020	Czyste Powietrze	25 987,50	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny; termomodernizacja budynku (dach/stropodach)
			2020	Czyste Powietrze	10 500,00	dotacja	Drzonek	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny
			2020	Czyste Powietrze	27 170,00	dotacja	Ludomy	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny; termomodernizacja budynku (dach/stropodach)

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty					
			2020	Czyste Powietrze	4 300,00	dotacja	Ludomy	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	31 825,00	dotacja	Lipa	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel; termomodernizacja budynku (ściany zewnętrzne)
			2020	Czyste Powietrze	4 300,00	dotacja	Ludomki	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	4 730,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	3 000,00	dotacja	Lipa	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	5 659,72	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny
			2020	Czyste Powietrze	7 500,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	10 500,00	dotacja	Lipa	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	20 000,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny; termomodernizacja budynku
			2020	Czyste Powietrze	6 360,00	dotacja	Ludomy	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	3 000,00	dotacja	Gorzewo	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	18 000,00	dotacja	Radom	wymiana źródła ciepła na kocioł na pompę ciepła powietrze/woda; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	3 690,00	dotacja	Ludomy	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny
			2020	Czyste Powietrze	3 000,00	dotacja	Gorzewo	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty					
			2020	Czyste Powietrze	30 000,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na pompę ciepła; system wentylacji mechanicznej; instalacja fotowoltaiczna; termomodernizacja budynku
			2020	Czyste Powietrze	2 490,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	3 000,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel
			2020	Czyste Powietrze	18 000,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pompę ciepła
			2020	Czyste Powietrze	13 350,00	dotacja	Ludomki	wymiana źródła ciepła na kocioł na węgiel; modernizacja instalacji c.o./c.w.u.
			2020	Czyste Powietrze	6 000,00	dotacja	Ryczywół	wymiana źródła ciepła na kocioł na pellet drzewny
4.	Sukcesywne zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u></p> <ul style="list-style-type: none"> W latach 2017-2020 przeprowadzono 4 interwencyjne kontrole gospodarstw domowych w zakresie zakazu spalania odpadów oraz niewłaściwego opału w urządzeniach grzewczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W lipcu 2017 r. została przeprowadzona konferencja WFOŚiGW w Poznaniu pod nazwą „Piecyk” (wymiana źródła ciepła w budynkach jednorodzinnych i lokalach mieszkalnych). W spotkaniu uczestniczyło około 14 osób z gmin Ryczywół, Rogoźno, Oborniki, Wełna. Spotkanie dotyczyło programu dofinansowania wymiany ciepła przez WFOŚiGW w Poznaniu. W 2019 r. rozdysponowywane były broszury dostarczone przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego) w zakresie wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie w celu ich rozpowszechniania wśród mieszkańców. W 2020 r. złożono wnioski do WFOŚiGW w Poznaniu o udzielenie dotacji na przedsięwzięcie pn. „Konkurs upowszechniający wiedzę ekologiczno-przyrodniczą dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Ryczywół” w ramach naboru wniosków w zakresie edukacji ekologicznej. Ostatecznie nie otrzymano dofinansowania z powodu dużej listy rezerwowej, na której znalazł się m.in. wniosek Gminy Ryczywół i braku środków na pokrycie kosztów wskazanych we wszystkich wnioskach. Na bieżąco na stronie internetowej gminy zamieszczane są informacje z zakresu ochrony jakości powietrza (m.in. uchwały antysmogowej, zakazu spalania odpadów, OZE). 					

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
5.	Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u> Rok 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi gminnej Zawady-Ninino - budowa odcinka drogi o długości 2,341 km - 1 946 024,19 zł; • Budowa drogi gminnej w Gorzewie - budowa odcinka drogi o długości 0,240 km - 321 212,02 zł. <p>Rok 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi gminnej os. Przyjaźni w Ryczywole - budowa odcinka drogi o długości 0,227 km - 309 018,72 zł; • Budowa drogi gminnej w Łopiszewie - budowa odcinka drogi o długości 1,653 km - 501 125,00 zł; • Przebudowa istniejącej drogi w Wiardunkach - przebudowa odcinka drogi o długości 0,733 km - 1 345 000,00 zł. <p>Rok 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Poprawa infrastruktury drogowej poprzez przebudowę chodnika na ul. Marcinkowskiego w Ryczywole” I etap - w ramach inwestycji wykonana została nowa nawierzchnia chodnika o długości ok. 370 mb z kostki betonowej (lewa strona ulicy Marcinkowskiego w kierunku Placu 1 Maja) - 153 576,17 zł; • Budowa drogi gminnej w Gorzewie - budowa odcinka drogi o długości 0,33 km - 437 930,46 zł. <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa drogi w miejscowości Gorzewo, dz. nr 15” - wykonano utwardzenie drogi gruntowej kruszywem łamanym na długości 660 m - wartość inwestycji wyniosła 173 936,58 zł; • „Poprawa infrastruktury drogowej poprzez przebudowę chodnika na ul. Słonecznej w Ryczywole” - wymiana starych płyt chodnikowych oraz krawężników na nowe i wykonanie nawierzchni z kostki brukowej - 168 129,71 zł; • „Poprawa infrastruktury drogowej poprzez przebudowę chodnika na ul. Marcinkowskiego w Ryczywole – etap II” – wymiana starych płyt chodnikowych oraz krawężników na nowe i wykonanie nawierzchni z kostki brukowej - 88 238,67 zł; • „Budowa bezpiecznej zatoczki autobusowej w miejscowości Gorzewo” - budowa zatoki autobusowej wraz z wiatą przystankową, chodnikiem, parkingiem oraz zagospodarowaniem terenu w zieleń – 206 065,36 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach</u> Rok 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej nr 2019P Ludomy – Ryczywół odcinek Ludomy – Gorzewo od km 0+000 do km 3+450 na długości 3 427 m na kwotę: 3 973 889,93 zł;

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej nr 1352P w Ryczywole ul. Mikołajczyka – ETAP I, odcinek 1: przebudowa chodnika od ul. Sosnowej do km 0+200 na kwotę: 159 900,00 zł; • Powierzchniowe podwójne utrwalenie drogi powiatowej 1846P Krężoły – Łopiszewo – Ryczywół na kwotę: 307 153,14 zł; • Przebudowa skrzyżowania drogi gminnej Zawady-Ninino z drogami powiatowymi Nr 2020P (Zawady) i Nr 1352P (Ninino) na kwotę: 43 796,17 zł; • Przebudowa drogi powiatowej nr 1352P w Ryczywole ul. Mikołajczyka – ETAP I, odcinek 2: przebudowa chodnika od ul. Sosnowej od km 0+200 do km 0+300 na kwotę: 80 565,00 zł. <p>Rok 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa istniejącego mostu JNI 35000758, ciągu drogi powiatowej nr 1352P w miejscowości Ninino na kwotę: 415 975,46 zł. <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa mostu JNI 35000757 w ciągu drogi powiatowej nr 1352P na rzece Flincie w m. Ryczywół na kwotę: 1 739 812,05 zł (inwestycja w trakcie realizacji).
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM			
6.	Kontrola emisji hałasu	ZREALIZOWANE/ W TRAKCIE REALIZACJI	<p><u>Podmiot realizujący: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów. Na terenie kraju co 5 lat GDDKiA przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w 2015 roku. Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzane są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska. • Zgodnie z wynikami GPR 2015 natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 178 odc. Połajewo-Ludomy wyniosło 3 566 poj./dobę, natomiast na odc. Ludomy-Oborniki 3 966 poj./dobę. Mając na uwadze powyższe przez teren Gminy Ryczywół nie przebiegają odcinki dróg o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok (tj. 8 200/dobę), których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach oraz dla których wymagane jest sporządzanie map akustycznych. W związku z czym zagrożenie hałasem drogowym na terenie gminy można uznać jako nieznaczne. • GPR 2020 - Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzenie stanu epidemicznego w kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj 2020 r. nie zostały przeprowadzone, a termin ich wykonania przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z tym,

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<p>wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników. Głównym celem GPR 2020 jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich.</p> <p><u>Podmiot realizujący: Starosta Obornicki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Obornikach dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Gminy Ryczywół Starosta Obornicki w latach 2017-2020 nie wydawał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu (decyzja taka wydawana jest w sytuacji, gdy poza terenem zakładu w wyniku prowadzonej działalności przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku).
7.	Nasadenia i utrzymywanie pasów zieleni izolacyjnej	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Zarządcy Dróg</u></p> <p>Zadanie realizowane poprzez poszczególnych zarządców dróg na terenie Gminy Ryczywół (Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach, Wójta Gminy Ryczywół). Utrzymanie zieleni przydrożnej wykonuje się w kolejności ich znaczenia, zgodnie z następującymi priorytetami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie bezpieczeństwa i eliminowanie utrudnień w ruchu drogowym, w szczególności poprzez zapewnienie widoczności, skrajni drogi i możliwości prawidłowego utrzymania drogi; • fachowe zabezpieczenie infrastruktury drogowej poprzez ochronę przed erozją i spełniające rolę ochrony przeciwnieźnej; • ochrona mieszkańców przed emisją spalin i hałasem; • zachowanie funkcji utrzymania krajobrazu poprzez zachowanie przestrzeni życiowej flory i fauny; • ochrona istniejących obszarów zielonych.
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE			
8.	Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</u></p> <p>Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji ich zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.). Pomiary pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ prowadzone są w sposób ujednolicony dla całego kraju od roku 2008. Na terenie każdego województwa wyznaczona jest sieć 135 punktów pomiarowych, w których pomiary wykonuje się w trzyletnim cyklu, po 45 punktów rocznie. Punkty rozmieszcza się równomiernie na terenie województwa po 15 punktów na trzech typach obszarów dostępnych dla ludności tj.: centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.; pozostałych miastach; terenach wiejskich. Zakres prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale</p>

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			częstotliwości od 3 MHz do 3 000 MHz. Na terenie Gminy Ryczywół w miejscowości Ryczywół przy pl. 1-go Maja 10 zlokalizowany jest punkt pomiarowy natężenia pola elektromagnetycznego. Ostatnie pomiary w punkcie przeprowadzone zostały w 2017 r. Zmierzona wartość natężenia pola elektromagnetycznego wyniosła <0,3 V/m (poniżej czułości aparatury pomiarowej), co oznacza, iż była znacznie poniżej dopuszczalnej normy wynoszącej 7 V/m.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI			
9.	Działania edukacyjne w zakresie racjonalnego użytkowania wód podziemnych oraz stosowania dobrych praktyk rolniczych	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu</u> W latach 2017-2020 Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego przeprowadził na terenie Gminy Ryczywół szkolenia o następującej tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PROW 2014-2020 – liczba szkoleń: 4; • Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym – liczba szkoleń: 3; • Zasady integrowanej ochrony roślin – liczba szkoleń: 11; • Rachunkowość rolna – liczba szkoleń: 1; • Płatności bezpośrednie – liczba szkoleń: 2; • Produkcja metodami ekologicznymi – liczba szkoleń: 1; • Technologia produkcji roślinnej/zwierzęcej – liczba szkoleń: 2; • Nowości z zakresu produkcji rolnej z uwzględnieniem obowiązującej dokumentacji w prowadzeniu gospodarstwa rolnego – liczba szkoleń: 2; • Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej/zwierzęcej – liczba szkoleń: 4; • Normy i wymagania wzajemnej zgodności – liczba szkoleń: 3; • Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym – liczba szkoleń: 1; • Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych związkami azotu pochodzenia rolniczego, dyrektywa azotanowa i wodna (OSN) – liczba szkoleń: 2. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u> Na stronie internetowej gminy w dziale dotyczącym ochrony środowiska zamieszczone są informacje z zakresu prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej. Zamieszczony jest wykaz podmiotów uprawnionych i świadczących usługi wywozu nieczystości ciekłych, a także następująca informacja z zakresu właściwego postępowania ze ściekami: „Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciel nieruchomości ma obowiązek wyposażyć nieruchomość w zbiornik bezodpływowy (szambo) w celu gromadzenia w nim nieczystości ciekłych (bądź w przydomową oczyszczalnię ścieków). Zgromadzone ścieki należy przekazywać do stacji zlewnej w Ryczywole za pośrednictwem uprawnionego podmiotu. Właściciel nieruchomości zobowiązany jest także do przechowywania dowodów płatności potwierdzających wykonanie usługi i okazywania ich na każde wezwanie organu kontrolującego. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy,</p>

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<p><i>z wybraną firmą wywozową upoważnioną do świadczenia w/w usługi należy podpisać stosowną umowę. W przypadku wybudowania przydomowej oczyszczalni ścieków należy złożyć w Urzędzie Gminy pisemne zgłoszenie eksploatacji przydomowej oczyszczalni ścieków, gdyż gmina, podobnie jak w przypadku szamb, ma obowiązek prowadzenia ewidencji ilości przydomowych oczyszczalni ścieków oraz sposobu pozbywania się przez właścicieli tych urządzeń powstałych osadów. Pamiętajmy, że pozbywanie się nieoczyszczonych ścieków bytowych poprzez wywożenie na pole, do lasu czy wylewanie do rowu jest karalne. Proceder ten stanowi wykroczenie, które podlega karze grzywny. Należy pamiętać, że ścieki bytowe to nie tylko wirusy i bakterie kałowe, ale także ogromna ilość przeróżnych detergentów, które mogą zawierać trujące związki chemiczne. Substancje te, dostając się do gleb i wód gruntowych, powodują ich skażenie. Nie stanowią one, wbrew powszechnemu przekonaniu, nawozu dla upraw rolnych, lecz realne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi”.</i></p>
10.	Rozwój obiektów małej retencji	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół, Nadleśnictwo Oborniki, PGW Wody Polskie ZZ w Poznaniu</u> W lipcu 2020 r. zawarte zostało porozumienie pomiędzy Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Zarządem Zlewni w Poznaniu, Gminą Ryczywół oraz Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Oborniki w zakresie wzajemnej współpracy w celu kształtowania zasobów wodnych w zlewni środkowej i dolnej Warty na obszarze Gminy Ryczywół oraz Nadleśnictwa Sarbia i Oborniki. Jednym z głównych założeń porozumienia jest zwiększenie retencji wód oraz przywracanie funkcjonalności systemów melioracyjnych, pozwalających na poprawę stosunków wodnych na gruntach rolnych, kształtowania zasobów ilościowych i jakościowych wód oraz zwiększania retencji wodnej na terenach leśnych.</p> <p><u>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Poznaniu</u> Na terenie gminy Ryczywół na ciekach naturalnych znajduje się 12 obiektów hydrotechnicznych (7 jazów, 4 zastawki, 1 pompownia), na które PGW Wody Polskie ponosi koszty związane z ich eksploatacją, obsługą, energią elektryczną, remontami, przeglądami. Wykonywane prace z zakresu remontów i bieżącego utrzymania budowli hydrotechnicznych w latach 2018-2020, polegały na bieżącej eksploatacji budowli piętrzących, pompowni, doraźnym remoncie jazu na rz. Flicie oraz pompowni wraz z transformatorem. Prace wykonywana były przez firmy zewnętrzne oraz pracowników fizycznych zatrudnionych w PGW Wody Polskie. W latach 2018-2020 na istniejących budowlach prowadzone były piętzenia mające na celu zwiększenie retencji wodnej.</p>
11.	Stopniowa realizacja założeń Koncepcji lasu modelowego w zarządzaniu i ochronie różnorodności biologicznej rzek Wełny i Flinty	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół, Nadleśnictwo Oborniki, pozostali partnerzy</u> W dniu 15 września 2015 r. w siedzibie Nadleśnictwa Oborniki Gmina Ryczywół jako jeden z Sygnatariuszy podpisała Deklarację wspólnego działania w ramach Lasu Modelowego w Obornikach oraz realizacji założeń Planu Strategicznego na lata 2015 – 2022. Po podpisaniu deklaracji zmianie uległa strategia działania Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Nadleśnictwo Oborniki oraz RDLP w Poznaniu zawiesiły aktywność w tym zakresie. W listopadzie</p>

*RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<p>2018 r. nastąpiła kontynuacja współpracy w ramach Lasu Modelowego. W związku z tym Nadleśnictwo Oborniki dla wszystkich Partnerów Lasu Modelowego zorganizowało spotkanie w celu omówienia koncepcji dalszych działań. Dyskutowano m.in. o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwości pozyskania środków zewnętrznych lub współfinansowania przez wszystkich Partnerów; • promocji Lasu Modelowego na różnego rodzaju imprezach, szkoleniach, naradach, sesjach; • możliwości nawiązania współpracy ze szkołami, warsztatami edukacyjnymi. <p>Kolejne spotkanie odbyło się w lutym 2019 r., na którym omawiano możliwość zagospodarowania turystycznego w dolinie Wełny i terenów leśnych. W tym czasie Nadleśnictwo Oborniki przygotowywało dokumentację niezbędną do złożenia wniosku o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na realizację projektu pn. „Odtwarzanie i uzupełnianie zadrzewieniowej strefy buforowej rzek Wełny i Flinty w obszarze rolniczym (Wielkopolska) – etap I”. Gmina Ryczywół jako jeden z Partnerów projektu wyraziła zgodę na wykonanie nasadzeń i prac z tym związanych na działkach będących jej własnością. W dniu 30 czerwca 2019 r. Nadleśnictwo Oborniki podpisało umowę z WFOŚiGW w Poznaniu na wykonanie nasadzeń na odcinku ok. 5 510 m brzegu Flinty oraz 940 m rzeki Wełny. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 146 875,00 zł. W/w prace zostały wykonane jesienią 2019 r. w obrębie ewidencyjnym Ryczywół i Ninino. W lutym 2020 r. Nadleśnictwo Oborniki złożyło wniosek od dofinansowanie II etapu w/w projektu. Gmina Ryczywół także wyraziła zgodę na wykonanie nasadzeń zastępczych na działkach będących jej własnością w obrębach ewidencyjnych Ryczywół, Wiardunki i Boruchowo. Tym razem nie udało się uzyskać dofinansowania z uwagi na braki formalne wniosku. Ponowne złożenie wniosku zaplanowano na rok 2022.</p>
12.	Monitorowanie jakości wód podziemnych i powierzchniowych	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina Ryczywół położona jest na obszarze następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): <ul style="list-style-type: none"> • RW60001618672 Dopływ z Sokołowa Budzyńskiego; • RW60001718689 Flinta; • RW600017187149 Kończak. <p>Ostatnie badania wymienionych powyżej JCWP przeprowadzone były w latach 2017-2018. Stan ogólny wszystkich JCWP oceniony został jako zły.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina Ryczywół położona jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) – JCWPd nr 41 oraz JCWPd nr 42. Aktualna kompleksowa ocena stanu JCWPd (stan na rok 2019) wykonana przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) wykazała dobry stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 41 oraz JCWP nr 42.

*RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
13.	Zmniejszenie ilości zanieczyszczeń biogenych w wodach powierzchniowych i podziemnych pochodzących z rolnictwa	ZREALIZOWANE	<p>Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (OSN) zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą wszystkie kraje UE tzw. Dyrektywą Azotanową. Rolnicy, których działki położone są na (OSN) są obowiązani do wypełniania „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, który przyjęty został w dniu 12 lipca 2018 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. 2018, poz. 1339). Program działań określa m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposoby i warunki rolniczego wykorzystania nawozów azotowych w pobliżu wód, na terenach o dużym nachyleniu, a także na glebach zamarzniętych, zalanych wodą lub zaśnieżonych; • terminy, w których dozwolone jest rolnicze wykorzystanie nawozów; • warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami, a także sposób obliczania wymaganej powierzchni i pojemności urządzeń do ich przechowywania; • sposób ustalania rocznej dawki nawozów naturalnych; • zasady planowania prawidłowego nawożenia azotem; • sposób dokumentowania realizacji Programu. <p>Zgodnie z „Programem działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” Gminę Ryczywół, zaliczono do gmin, na terenie których nawozy azotowe mineralne oraz nawozy naturalne płynne można stosować na gruntach ornych w okresie od dnia 1 marca do dnia 25 października.</p>
14.	Rozbudowa i konserwacja istniejących urządzeń melioracyjnych	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Poznaniu</u></p> <p>Na terenie Gminy Ryczywół zgodnie z ewidencją urządzeń melioracyjnych położone są poniższe ciek naturalne i urządzenia wodne o łącznej długości 42,450 km:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rzeka Flinta - 26,300 km, w tym na terenie gminy Ryczywół - 24,200 km, • Kanał Ludomicki - 6,950 km, w tym na terenie gminy Ryczywół - 2,600 km, • Kanał Marunowski - 20,200 km, w tym na terenie gminy Ryczywół - 4,850 km, • Kanał Orłowski - 9,000 km, w tym na terenie gminy Ryczywół - 7,500 km, • Kanał Połajewski - 21,250 km, w tym na terenie gminy Ryczywół - 3,300 km. <p>Wykonywane prace utrzymaniowe na ciekach naturalnych w latach 2018-2020:</p> <p>Rok 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rzeka Flinta - 18,600 km na wartość 96.893,15 zł, • Kanał Orłowski - 8,780 km na wartość 81.630,25 zł, • Kanał Połajewski - 3,300 km na wartość 22.423,80 zł. <p>Rok 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanał Orłowski - 8,780 km na wartość 52.935,25 zł, • Kanał Połajewski - 3,300 km na wartość 21.723,84 zł. <p>Rok 2020:</p>

**RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty																									
			<ul style="list-style-type: none"> • Rzeka Flinta - 16,250 km na wartość 65.423,12 zł, • Kanał Orłowski - 5,990 km na wartość 36.593,59 zł, • Kanał Marcinowski - 4,850 km na wartość 13.116,38 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dwa razy w roku, w okresie wiosennym i jesiennym wykonywane są przeglądy osadników i separatorów, służących do oczyszczania wód opadowych i roztopowych z dróg gminnych w zakresie wydanych pozwoleń wodnoprawnych. Również dwa razy w roku Gmina Ryczywół zleca wykonanie badania wód opadowych. Czyszczenie osadników zleca się w przypadku ich zanieczyszczenia, co najmniej raz w roku. Poniższej przedstawiono koszty poniesione przez Gminę Ryczywół w latach 2017-2020 na realizację ww. zadań. <table border="1" data-bbox="1072 604 2134 892" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Koszty czyszczenia/ pogłębiania rowów</th> <th>Koszty remontów przepustów</th> <th>Koszty badania wody opadowej</th> <th>Koszt badania osadników</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>14 637,00 zł</td> <td>7 551,74 zł</td> <td>1 537,50 zł</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>4 797,00 zł</td> <td>10 387,35 zł</td> <td>1 537,50 zł</td> <td>6 039,36 zł</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>1 537,50 zł</td> <td>2999,11 zł</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>-</td> <td>2 767,50 zł</td> <td>2 275,50 zł</td> <td>5 020,92 zł</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z podjętą Uchwałą Nr X/83/2019 Rady Gminy Ryczywół z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Ryczywół oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania Gmina Ryczywół zabezpiecza w budżecie gminy na dany rok dotację celową w kwocie nie większej niż 15 000,00 zł na konserwację rowów dla Gminnej Spółki Wodno-Melioracyjnej Ryczywół. Rozliczenie dotacji następuje zgodnie z zapisami zawartymi w corocznie podpisywanej umowie na przekazanie dotacji celowej. 	Rok	Koszty czyszczenia/ pogłębiania rowów	Koszty remontów przepustów	Koszty badania wody opadowej	Koszt badania osadników	2017	14 637,00 zł	7 551,74 zł	1 537,50 zł	-	2018	4 797,00 zł	10 387,35 zł	1 537,50 zł	6 039,36 zł	2019	-	-	1 537,50 zł	2999,11 zł	2020	-	2 767,50 zł	2 275,50 zł	5 020,92 zł
Rok	Koszty czyszczenia/ pogłębiania rowów	Koszty remontów przepustów	Koszty badania wody opadowej	Koszt badania osadników																								
2017	14 637,00 zł	7 551,74 zł	1 537,50 zł	-																								
2018	4 797,00 zł	10 387,35 zł	1 537,50 zł	6 039,36 zł																								
2019	-	-	1 537,50 zł	2999,11 zł																								
2020	-	2 767,50 zł	2 275,50 zł	5 020,92 zł																								
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA																												
15.	Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem gminy w wodę, modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Przedsiębiorstwo Komunalne w Ryczywole Sp. z o.o.</u></p> <p>Rok 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Ryczywole. Zakres: Wymiana AKPiA (automatyki), wymiana orurowania oraz montaż 2 nowych pomp II stopnia, montaż nowej dmuchawy na potrzeby płukania filtrów żwirowych, wymiana orurowania oraz montaż nowej pompy w studni S2, wdrożenie monitoringu SCADA. Koszt 165.420,00 zł. • Budowa wodociągu Zawady-Ninino o długości 3,15 km. Koszt 232.232,00 zł. 																									

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
16.	Kontynuacja rozbudowy infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków na terenie gminy		<p>Rok 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Gminy Ryczywół wraz z modernizacją Stacji Uzdatniania Wody w Gorzewie i budową przepompowni wody w Ludomach. Zakres: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Ludomki, Lipa oraz Ryczywół o dł. 10,50 km, budowa sieci wodociągowej w m. Ludomy o długości 0,36 km, przebudowa sieci wodociągowej w m. Gorzewo i Ludomki o długości 0,97 km. Kompleksowa modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Gorzewie oraz budowa Przepompowni Wody w Ludomach. Koszt: 11.666.558,78 zł (zadanie realizowane w latach 2017-2018). • Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Ryczywół, Etap I. Zakres: przebudowa sieci wodociągowej o długości 0,46 km w m. Ninino wraz z wyposażeniem i remontem budynku w układ podnoszenia ciśnienia wody. Koszt: 627.214,78 zł. <p>Rok 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa studni głębinowej S3 dla ujęcia Gorzewo. Koszt: 216.431,51 zł (zadanie realizowane w latach 2018-2019). • Remont dwóch przepompowni ścieków w miejscowości Ryczywół. Koszt: 97.130,00 zł. • Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Ryczywół, Etap II. Zakres: budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lipa – nieruchomości poza aglomeracją. Długość sieci 2,5 km. Zakup przewoźnego agregatu prądotwórczego o mocy 27 kVA. Koszt: 2.010.333,33 zł <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja oczyszczalni ścieków w Ryczywole. Zakres: zmiana średnicy orurowania kolektora powietrza, montaż 2 nowych dmuchaw, montaż 2 automatycznych przepustnic, AKPiA (nowy system automatyki dla pracy dmuchaw), wymiana dyfuzorów, montaż odwodnienia rusztów. Koszt: 319.741,61 zł. • Budowa odcinka sieci wodociągowej na ul. Szkolnej w Ryczywole o długości 0,32 km. Koszt: 43.170,00 zł. • Budowa sieci wodociągowej Gorzewo - Orłowo – Etap I. Zakres: budowa odcinaka o długości 2,15 km. Koszt: 183.316,74 zł. • Zakup sieci wodno-kanalizacyjnej w m. Ryczywół. Zakres: sieć wodociągowa 0,27 km, sieć kanalizacji sanitarnej 0,22 km. Koszt: 28.455,29 zł. • Budowa sieci wodociągowych. Zakres: m. Radom odcinek 1,82 km, m. Gościejewo Leśne odcinek 0,58 km, m. Drzonek odcinek 1,14 km. Koszt: 415.000,00 zł. • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla budynków komunalnych. Zakres: m. Radom odcinek 92 m + 2 zbiorniki bezodpływowe, m. Tłukawy odcinek 112 m + 2 zbiorniki bezodpływowe, m. Ninino odcinek 295 m + 2 zbiorniki bezodpływowe. Koszt: 236.700,00 zł.

**RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty																		
17.	Prowadzenie rejestru oraz tworzenie warunków do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u> W latach 2017-2020 z budżetu Gminy Ryczywół udzielono 30 dotacji na łączną kwotę 73 205,02 zł na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Wykaz dotacji udzielonych w poszczególnych latach przedstawiono poniżej.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Ilość dofinansowanych przydomowych oczyszczalni ścieków</th> <th>Łączna kwota dotacji [zł]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>15</td> <td>32 730,90</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>3</td> <td>9 000,00</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>6</td> <td>15 920,00</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>6</td> <td>15 554,12</td> </tr> <tr> <td>SUMA</td> <td>30</td> <td>73 205,02</td> </tr> </tbody> </table>	Rok	Ilość dofinansowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	Łączna kwota dotacji [zł]	2017	15	32 730,90	2018	3	9 000,00	2019	6	15 920,00	2020	6	15 554,12	SUMA	30	73 205,02
Rok	Ilość dofinansowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	Łączna kwota dotacji [zł]																			
2017	15	32 730,90																			
2018	3	9 000,00																			
2019	6	15 920,00																			
2020	6	15 554,12																			
SUMA	30	73 205,02																			
18.	Badania jakości wody pod względem przydatności do spożycia przez ludzi	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Obornikach</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Obornikach w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącego kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonuje corocznej oceny obszarowej jakości wody. OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY NA TERENIE GMINY RYCZYWÓŁ ZA 2019 ROK: Pod nadzorem PSSE w 2019 r. na terenie gminy znajdowały się 3 wodociągi (wodociąg publiczny Ryczywół oraz wodociąg publiczny Gorzewo – producent wody PK w Ryczywole Sp. z o.o., a także wodociąg zakładowy Wiardunki o producent wody Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość”). Skontrolowano wszystkie obiekty. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Obornikach realizując bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadził monitoring parametrów grupy A oraz monitoring parametrów grupy B w wytypowanych punktach pobierania próbek wody. Ogółem do badania pobrano 16 próbek wody. W końcowej ocenie rocznej wszystkie wodociągi produkowały wodę o dobrej jakości. Na podstawie wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Obornikach wydał 18 decyzji na przydatność wody do spożycia przez ludzi. W celu zapewnienia dobrej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne prowadziły okresową dezynfekcję wody, płukanie sieci, poprawiły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody. Dbano o zabezpieczenie ujęć wody, zbiorników wody czystej oraz stref ochrony sanitarnej. Prowadzona była wewnętrzna kontrola jakości wody. 																		

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE			
19.	Rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym terenów poeksploatacyjnych	-	Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Obornikach na terenie Gminy Ryczywół w latach 2017-2020 nie występowały tereny poeksploatacyjne wymagające przeprowadzenia procesu rekultywacji.
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY			
20.	Podjęmowanie działań przeciwdziałających skażeniu gleb oraz ich właściwa ochrona w MPZP	-	W latach 2017-2020 Rada Gminy Ryczywół nie uchwałała miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) – zarówno nowych planów, jak i zmian do planów istniejących.
21.	Stworzenie i aktualizacja rejestru gruntów zdegradowanych oraz opracowanie programu ich rekultywacji	ZREALIZOWANE	<u>Podmiot realizujący: Starosta Obornicki, Główny Inspektor Ochrony Środowiska</u> Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Obornikach oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na terenie Gminy Ryczywół nie zidentyfikowano potencjalnych oraz potwierdzonych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, które wymagają przeprowadzenia procesu remediacji. Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi jest to zanieczyszczenie, które powstało przed 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności zakończonej przed tą datą. Dotyczy to także szkody w środowisku spowodowanej przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.
22.	Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	ZREALIZOWANE	<u>Podmiot realizujący: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu</u> W latach 2017-2020 Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego przeprowadził na terenie Gminy Ryczywół szkolenia o następującej tematyce: <ul style="list-style-type: none"> • PROW 2014-2020 – liczba szkoleń: 4; • Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym – liczba szkoleń: 3; • Zasady integrowanej ochrony roślin – liczba szkoleń: 11; • Rachunkowość rolna – liczba szkoleń: 1; • Płatności bezpośrednie – liczba szkoleń: 2; • Produkcja metodami ekologicznymi – liczba szkoleń: 1; • Technologia produkcji roślinnej/zwierzęcej – liczba szkoleń: 2; • Nowości z zakresu produkcji rolnej z uwzględnieniem obowiązującej dokumentacji w prowadzeniu gospodarstwa rolnego – liczba szkoleń: 2; • Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej/zwierzęcej – liczba szkoleń: 4; • Normy i wymagania wzajemnej zgodności – liczba szkoleń: 3; • Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym – liczba szkoleń: 1; • Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych związkami azotu pochodzenia rolniczego, dyrektywa azotanowa i wodna (OSN) – liczba szkoleń: 2.

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
23.	Upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół z partnerami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W latach 2017–2019 firmy zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych na terenie Gminy Ryczywół w ramach zapisów podpisanych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Ryczywół przeprowadzały w szkołach podstawowych oraz przedszkolach pogadanki oraz konkursy o tematyce ekologicznej. Ich celem miało być m.in. zwiększenie świadomości ekologicznej w zakresie wzrastającej ilości odpadów. Podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą poruszane były tematy braku wpływu segregacji na środowisko, nauki prawidłowej segregacji i postępowania z odpadami. Dla mieszkańców przygotowywano ulotki informacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, a także informacje umieszczane na tablicach ogłoszeń. • W maju 2019 r. odbył się festyn ekologiczny w miejscowości Lipa, realizowany w ramach realizacji przedsięwzięcia pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej w Lipie”. Festyn połączony był z rajdem rowerowym. Na stoisku pracownicy Referatu Inwestycji i Rozwoju przygotowali konkursy dla dzieci i młodzieży o tematyce ekologicznej. • Podczas imprezy gminnej w 2019 r. przedstawiciele Gminy Ryczywół przygotowali wspólnie z pracownikami firmy ZUKiT Henryk Siwiński stoisko, na którym przeprowadzane były konkursy dla dzieci. Mieszkańcy byli także informowani o zmianach w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. • Corocznie przeprowadzane są akcje pn. „Papier dasz – drzewko masz” organizowane przez Spółkę Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Kopaszynie, której Gmina Ryczywół jest udziałowcem, polegające na tym, iż za odpowiednią ilość oddanej makulatury mieszkańiec otrzymuje sadzonkę drzewa. • W 2020 r. na Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych została przeprowadzona akcja „Wymiana makulatury na papier toaletowy”. Akcja skierowana była do mieszkańców Gminy Ryczywół w celu podniesienia świadomości ekologicznej, a tym samym poprawy efektywności zbiórek odpadów papieru i tektury. W ramach przedsięwzięcia przyjmowano odpady z papieru i tektury. W zamian za dostarczoną makulaturę mieszkańcy otrzymywali papier toaletowy. W wyniku akcji zebrano ponad 3 Mg makulatury. • Organizowanie konkursu dla mieszkańców, tj. „Kreatywny Recykling, czyli drugie życie odpadów”, sukcesywnie poczynszony od 2016 r. Konkurs skierowany jest do mieszkańców Gminy Ryczywół, będących właścicielami nieruchomości, na których realizowany będzie projekt. Celem konkursu jest skierowanie uwagi mieszkańców gminy na tematykę prawidłowej i racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi, mobilizacja mieszkańców do twórczego myślenia oraz kształtowania właściwej postawy i świadomości ekologicznej.
24.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez edukację w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów		

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty																								
			<p>W ramach konkursu zadaniem mieszkańców było zagospodarowanie ogrodów, balkonów, tarasów, ogródków działkowych, altanek i innych terenów zielonych przy użyciu materiałów i przedmiotów postrzeganych jako niepotrzebne odpady przeznaczone do wyrzucenia. Do realizacji zadania można było wykorzystać różnego rodzaju materiały: palety, skrzynki, opony, opakowania szklane, plastikowe, zużyte meble i sprzęty itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W wyniku podejmowanych działań zaobserwować można tendencję wzrostową ilości odpadów zebranych selektywnie. Ponadto zmniejszyła się ilość odpadów porzucanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Podniosła się także świadomość mieszkańców oraz zainteresowanie prawidłowym postępowaniem z odpadami. • W ślad za zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jeszcze w 2019 r. Rada Gminy Ryczywół podjęła uchwały, które z dniem 1 stycznia 2020 r. wprowadziły obowiązek selektywnego zbierania odpadów na terenie nieruchomości objętych systemem (nieruchomości zamieszkałe). Wprowadzenie obowiązkowej segregacji odpadów już od stycznia 2020 r. spowodowało, że masa wytwarzanych odpadów zmieszanych zaczęła stopniowo zmniejszać się, a odpadów segregowanych wzrastać. 																								
25.	Podejmowanie działań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół, Powiat Obornicki</u> W latach 2017-2020 Gmina Ryczywół we współpracy z Powiatem Obornickim realizowała program usuwania wyrobów zawierających azbest. W ramach programu z obszaru gminy usunięto i unieszkodliwiono 319,48 Mg wyrobów zawierających azbest. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 135 269,56 zł. W kolejnej tabeli przedstawiono stan realizacji zadania w poszczególnych latach.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Ilość usuniętego azbestu [Mg]</th> <th>Koszt realizacji zadania [zł]</th> <th>Źródło dofinansowania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>120,58</td> <td>40 220,40</td> <td>NFOŚiGW, WFOŚiGW, Powiat Obornicki, Gmina Ryczywół</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>49,23</td> <td>16 984,53</td> <td>NFOŚiGW, WFOŚiGW, Powiat Obornicki, Gmina Ryczywół</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>149,67</td> <td>78 064,63</td> <td>WFOŚiGW, Gmina Ryczywół</td> </tr> <tr> <td>SUMA</td> <td>319,48</td> <td>135 269,56</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Rok	Ilość usuniętego azbestu [Mg]	Koszt realizacji zadania [zł]	Źródło dofinansowania	2017	120,58	40 220,40	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Powiat Obornicki, Gmina Ryczywół	2018	49,23	16 984,53	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Powiat Obornicki, Gmina Ryczywół	2019	-	-	-	2020	149,67	78 064,63	WFOŚiGW, Gmina Ryczywół	SUMA	319,48	135 269,56	-
Rok	Ilość usuniętego azbestu [Mg]	Koszt realizacji zadania [zł]	Źródło dofinansowania																								
2017	120,58	40 220,40	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Powiat Obornicki, Gmina Ryczywół																								
2018	49,23	16 984,53	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Powiat Obornicki, Gmina Ryczywół																								
2019	-	-	-																								
2020	149,67	78 064,63	WFOŚiGW, Gmina Ryczywół																								
SUMA	319,48	135 269,56	-																								

*RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
26.	Objęcie nieruchomości niezamieszkałych gminnym systemem odbioru odpadów	NIEZREALIZOWANE	Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ryczywół objęto wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy mają zawarte indywidualne umowy na odbiór odpadów wynosi 50 (wg sprawozdania podmiotu odbierającego odpady za 2018 r.).
27.	Budowa i organizacja PSZOK	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u> W 2018 r. Gmina Ryczywół podpisała umowę na dofinansowanie ze środków WRPO budowy Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na kwotę 280 207,09 zł. Po przeprowadzonym postępowaniu w sprawie zamówienia publicznego ostateczny koszt budowy wyniósł 539 969,80 zł, w tym udział własny gminy to 259 762,71 zł. PSZOK został otwarty dla mieszkańców w sierpniu 2019 roku. PSZOK znajduje się przy ul. Leśnej 7 w Ryczywole, na działce nr ewidencyjny 405/2. Budowa obejmowała:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie instalacji energoelektrycznych; • wykonanie kanalizacji deszczowej; • wykonanie placu składowego z betonowej kostki brukowej; • wykonanie rezerwowego placu z nawierzchni z kruszywa; • wykonanie zjazdu z betonowej kostki brukowej; • wykonanie terenów zielonych w tym nasadzeń krzewów na terenie objętym budową; • wykonanie ogrodzenia terenu wraz z bramą wjazdową; • zamontowanie ławek oraz tablic informacyjnych; • dostarczenie kontenerów wraz z wyposażeniem: kontener nr 1 pn. „magazyn odpadów niebezpiecznych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego” i kontener nr 2 pn. „magazyn przedmiotów do ponownego użytku oraz punkt napraw odpadów nadających się do ponownego użycia”; • dostarczenie kontenerów stalowych na odpady typu KP-7; • dostarczenie pojemników plastikowych 1 100 l oraz 240 l; • wykonanie oznaczeń na kontenerach oraz pojemnikach informujących o ich przeznaczeniu; • wyposażenie kontenerów w sprzęt, meble i narzędzia według projektu budowlano-wykonawczego. <p>Na terenie PSZOK znajduje się 5 tablic edukacyjnych, pokazujących jakie odpady przyjmuje punkt, jak postępować z odpadami, jak je prawidłowo segregować, co można zrobić z odpadów poddanych recyklingowi oraz co zyskiwane jest dzięki segregacji.</p>
28.	Kontynuacja kontroli w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u> Łącznie w latach 2017-2020 pracownicy Urzędu Gminy Ryczywół przeprowadzili 11 kontroli gospodarstw domowych. Do najczęściej stwierdzanych naruszeń należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieprzeprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, mimo deklaracji o segregacji;

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> • wystawianie odpadów wielkogabarytowych w terminach wywozu odpadów komunalnych; • umieszczanie w pojemniku na odpady komunalne odpadów biodegradowalnych przeznaczonych do kompostowania; • umieszczanie w pojemniku na odpady zmieszane odpadów budowlanych.
29.	Zapobieganie przed tworzeniem się nowych dzikich wysypisk odpadów	ZREALIZOWANE	<p>Zadanie wykonane poprzez realizację całego „OBSZARU INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW”, a więc następujących zadań opisanych w niniejszym raporcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; • Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez edukację w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów; • Podejmowanie działań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest; • Budowa i organizacja PSZOK; • Kontynuacja kontroli w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE			
30.	Bieżące utrzymanie oraz ochrona i tworzenie nowych form ochrony przyrody	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Agencja Nieruchomości Rolnych, Gmina Ryczywół</u> W dniu 31 maja 2017 r. Rada Gminy Ryczywół przyjęła uchwałę nr XXVII/226/2017 w sprawie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjno-sanitarnych planowanych do wykonania na drzewie gatunku dęb szypułkowy stanowiącego pomnik przyrody, rosnącego na działce o numerze ewidencyjnym 193/26 Gorzewo, gmina Ryczywół. W uchwale ustanowiono przeprowadzenie przez Agencję Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Poznaniu zabiegów pielęgnacyjno-sanitarnych na drzewie gatunku dęb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) stanowiącym pomnik przyrody rosnącym na działce nr 193/26 (zespół pałacowo-parkowy o powierzchni 3,4 ha) w Gorzewie. Zakres przeprowadzonych prac konserwatorskich polegał na przycięciu 30 % całej korony drzewa dębu szypułkowego o obwodzie pnia 410 cm oraz usunięciu gałęzi obumarłych i nadłamanych, w celu obniżenia i zmniejszenia ciężaru korony i zabezpieczenia pomnika przyrody przed ponownym uszkodzeniem i odłamaniem się konaru podczas działania silnego wiatru oraz zminimalizowania zagrożenia dla życia i mienia mieszkańców przyległej prywatnej posesji</p> <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Oborniki</u> Pracownicy Nadleśnictwa Oborniki całorocznie prowadzą monitoring cennych oraz chronionych gatunków i siedlisk. Zinventaryzowane nowe zasoby przyrodnicze zgłaszane są poprzez meldunki przez służby terenowe pracownikom biura prowadzącym ewidencję. Na terenie całego Nadleśnictwa prowadzony jest także monitoring wilka (<i>Canis lupus</i>) – rejestrowane są ślady jego obecności przy użyciu dedykowanej aplikacji.</p>

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Krucz</u> W celu ochrony zasobów przyrodniczych, Nadleśnictwo kieruje się między innymi wytycznymi zawartymi w „Programie Ochrony Przyrody” oraz „Prognozie oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 Planu Urządzenia Lasu”, które ustanowione zostały na okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2022 r. Niniejsze dokumenty zawierają zagadnienia dotyczące szeroko pojętej tematyki ochrony przyrody, na całym zarządzanym terenie. W 2016 roku na terenie całego Nadleśnictwa zostały przeprowadzone prace fitosocjologiczne w celu sporządzenia „Opracowania fitosocjologicznego zbiorowisk roślinnych dla Nadleśnictwa Krucz wchodzącego w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka”, które obowiązuje od 2017 roku. Niniejsze opracowanie daje podstawy do odpowiedniego planowania hodowlanego, pozwala wskazać kierunki przebudowy drzewostanów i przyczynia się do wypracowania kompromisu między gospodarką leśną a koniecznością zachowania i ochrony walorów przyrodniczych terenów Nadleśnictwa. Nie mniej niż raz do roku, wykonywany jest przegląd form ochrony przyrody na terenie Leśnictw Nadleśnictwa Krucz. Dodatkowo kwartalnie z terenów leśnictw składane są meldunki, z występowania nowych stanowisk roślin i zwierząt chronionych.</p>
31.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Oborniki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja prac związanych z utrzymaniem i zagospodarowaniem lasu w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • Odnowienia i zalesienia (ogółem) - 76,30 ha – 463 542,28 zł. • Pielęgnowanie lasu (ogółem) - 287,07 ha – 220 276,82 zł. • Pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów - 153,85 ha – 135 380,24 zł. • Czyszczenia wczesne - 39,38 ha – 24 389,57 zł. • Czyszczenia późne - 94,14 ha – 60 507,01 zł. • Trzebieże ogółem - 491,60 ha – 782 006,80 zł.
32.	Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych		

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja prac związanych z ochroną lasu przed zagrożeniami antropogenicznymi w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • Sprzątanie śmieci z terenów leśnych – 20 346,18 zł. • Nadleśnictwo podejmuje szereg działań mających na celu wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, dewastacji lasów itp.). Tematy te poruszane są podczas zajęć edukacyjnych prowadzonych przez pracowników Nadleśnictwa, na festynach, rozdysponowywane są tematyczne ulotki. Nadleśnictwo prowadzi także stronę www oraz profil na Facebooku, gdzie porusza tematy związane z możliwością korzystania z lasu w sposób mu niezagrażający. Służba terenowa, w tym Straż Leśna, w sposób ciągły monitoruje tereny leśne pod kątem przestrzegania regulaminów korzystania z obiektów turystycznych Nadleśnictwa: infrastruktury oraz szlaków. <u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Krucz</u> • Realizacja prac związanych z utrzymaniem i zagospodarowaniem lasu w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • Odnowienia i zalesienia (ogółem) - 7,91 ha – 29 263 zł. • Pielęgnowanie lasu (ogółem) - 29,90 ha – 18 109 zł. • Pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów - 22,92 ha – 12 381 zł. • Czyszczenia wczesne - 2,70 ha – 1 296 zł. • Czyszczenia późne - 6,30 ha – 4 432 zł. • Trzebieże (ogółem) - 44,07 ha – 64 538 zł. • Realizacja prac związanych z ochroną lasu przed zwierzyną, szkodnikami owadzi, chorobami grzybowymi w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • Na terenie Nadleśnictwa wchodzącym w zasięg administracyjny Gminy Ryczywół, profilaktycznie w celu uniknięcia szkód od chorób grzybowych, szczególnie na gruntach porolnych, na powierzchni około 8,7 ha, stosowano preparat do rozkładu pni. • Na terenie Nadleśnictwa wchodzącym w zasięg administracyjny Gminy Ryczywół, zabiegami związanymi z ochroną lasu przed zwierzyną, objętych zostało około 17 ha powierzchni. Rodzaj wykonywanych prac: wykładanie drzew ogryzowych (przeciwdziałanie spałowaniu młodników), budowa grodzień w celu ochrony upraw przed zgryzaniem, zabezpieczanie młodników osłonkami, zabezpieczanie upraw repelentami. • Na terenie Nadleśnictwa wchodzącym w zasięg administracyjny Gminy Ryczywół, mechanicznym zabiegiem zwalczania szkodników wtórnych, poprzez usuwanie drzew zasiedlonych przez przyptaszczka granatka, objęto 0,45 ha powierzchni.

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja prac związanych z ochroną lasu przed zagrożeniami antropogenicznymi w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół - do zabiegów chroniących las przed zagrożeniami antropogenicznymi można zaliczyć wykonywanie mineralizacji i porządkowania pasów p.poż. na omawianym terenie, umieszczenie tablic informacyjnych o tematyce pożarowej. <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Sarbia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja prac związanych z utrzymaniem i zagospodarowaniem lasu w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • Odnowienia i zalesienia (ogółem) - 6,93 ha – 33 013,69 zł. • Pielęgnowanie lasu (ogółem) - 34,67 ha – 18 102,95 zł. • Wprowadzanie podszytów - 0,98 ha – 2 227,69 zł. • Pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów - 34,67 ha – 18 102,95 zł. • Czyszczenia wczesne - 11,79 ha – 7 923,60 zł. • Czyszczenia późne - 21,31 ha – 13 171,80 zł. • Trzebieże (ogółem) - 302,50 ha – 518 428,58 zł. • Realizacja prac związanych z ochroną lasu przed zwierzyną, szkodnikami owadzi, chorobami grzybowymi w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie nowych grodzień upraw - 19 041,04 zł; • naprawa i konserwacja istniejących grodzień – 1 387,87 zł; • ochrona chemiczna przed zgryzaniem drzew w uprawie – 2 943,24 zł; • mechaniczne zwalczanie ryjkowców w uprawie – 2 100,00 zł; • mechaniczne zwalczanie szkodników wtórnych – 8 602,50 zł; • przyspieszenie rozkładu pni – 2 541,74 zł; • bieżący monitoring stanu sanitarnego drzewostanów przez pracowników Służby Leśnej. • Realizacja prac związanych z ochroną lasu przed zagrożeniami antropogenicznymi w latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół: <ul style="list-style-type: none"> • porządkowanie pasów przeciwpożarowych - 632,25 zł; • porządkowanie pasów p.poż. po wykonaniu zabiegów pielęgnacyjnych – 1 333,65 zł; • stałe obserwacje lasu w trakcie trwania akcji bezpośredniej w ochronie p.poż.; • bieżące sprzątanie śmieci wykonywane przez pracowników Służby Leśnej.
33.	Propagowanie zachowań ekologicznych wśród mieszkańców poprzez organizację konkursów oraz warsztatów ekologicznych, festynów, a także za pomocą ulotek o tematyce ekologicznej, plakatów, itp.	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u></p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku w placówkach oświatowych na terenie Gminy Ryczywół. Placówki oświatowe na terenie gminy prowadzą liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach pracy:</p>

**RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, • planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje sprzątnięcia świata, zbiórki odpadów i sposobów ich zagospodarowania, • organizacji i uczestnictwie w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Oborniki</u> Nadleśnictwo Oborniki prowadzi szeroko zakrojoną edukację leśną społeczeństwa. W latach 2017 - marzec 2020, do momentu pojawienia się obostrzeń związanych z wystąpieniem pandemii koronawirusa, organizowane były zajęcia na Izbie Edukacyjnej Nadleśnictwa dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Z chwilą wystąpienia pandemii Nadleśnictwo zaczęło prowadzić zajęcia zdalne dla zainteresowanych szkół. W latach 2017-2019 organizowane były także festyny dla lokalnej społeczności (np. z okazji Dnia Dziecka) oraz konkursy ogłaszane m.in. na profilu Nadleśnictwa na Facebooku. Nadleśnictwo Oborniki z powodzeniem realizuje również projekty edukacyjne dotowane z funduszy zewnętrznych. Przykładem tego typu działań są projekty „Windą do lasu” oraz „Myśl globalnie, działaj lokalnie” w ramach, których stworzono szereg edukacyjnych filmów, billboardy o tematyce leśnej, wyposażono Izbę w sprzęt multimedialny oraz symulator wraz z okularami VR pracy harwestera i pilarki, a ścieżki dydaktyczne wyposażono w tablice z alfabetem Braille’a. Wszystko po to, by las był dostępny dla każdego.</p>
34.	Promowanie rolnictwa ekologicznego	ZREALIZOWANE	Opisano przy zadaniu „Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej”.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI			
35.	Kontynuacja realizacji akcji informacyjno-edukacyjnych dla społeczeństwa dotyczących zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2017 r. z budżetu gminy na zarządzanie kryzysowe wydatkowano 10 326,08 zł. W ramach wydatków bieżących opłacono abonament telefonu komórkowego i opłacono udostępnienie systemu informatycznego „Samorządowy Informator SMS i świadczenie e-usług” w zakresie powiadamiania kryzysowego mieszkańców gminy. Opłacono usługę psychologiczną dla osób, które ucierpiały w pożarze. Zakupiono rury do odwodnienia, rękawice, plandeki, koce termoizolacyjne. • W 2018 r. z budżetu gminy na zarządzanie kryzysowe wydatkowano 9 357,27 zł. W ramach wydatków bieżących opłacono abonament telefonu komórkowego i opłacono udostępnienie systemu informatycznego „Samorządowy Informator SMS i świadczenie e-usług” w zakresie powiadamiania kryzysowego mieszkańców gminy. Zakupiono agregat prądotwórczy.
36.	Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych		

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> W 2019 r. z budżetu gminy na zarządzanie kryzysowe wydatkowano 10 259,16 zł. W ramach wydatków bieżących opłacano abonament telefonu komórkowego i opłacono udostępnienie systemu informatycznego „Samorządowy Informator SMS i świadczenie e-usług” w zakresie powiadamiania kryzysowego mieszkańców gminy. Doposażono magazyn p-pożarowy i obrony cywilnej, zakupiono megafon, poduszki, śpiwór i łóżko.
37.	Doposażenie w sprzęt do wykrywania i dokładnej lokalizacji miejsca awarii, likwidacji i analizy skutków zdarzenia	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Ryczywół</u></p> <ul style="list-style-type: none"> W 2017 r. z budżetu gminy na ochotnicze straże pożarne wydatkowano 521 106,42 zł. Wydatki w tym rozdziale dotyczą bieżącego utrzymania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy. W ramach tych wydatków wypłacano konserwatorom motopomp wynagrodzenie bezosobowe, ekwiwalent ochotnikom OSP za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach. Z wydatków rzeczowych zakupiono paliwo do samochodów bojowych i motopomp, części zamienne do napraw motopomp i samochodów, opłacono przeglądy techniczne samochodów, węgiel do ogrzania remiz, uzupełniono torbę R1, zakupiono terminal DTG, zraszacz dla OSP Ludomy, druki, opłacono zużytą energię w remizach, ubezpieczenie samochodów, drużyn i budynków, tj. AC, OC, NW, badania lekarskie członków ochotników oraz przeglądy techniczne sprzętu ratowniczego. Wykonano remonty samochodów bojowych OSP Skrzetusz, OSP Ryczywół i OSP Lipa. Opłacono przeglądy kominarskie przewodów kominowych w remizach. Na podstawie podjętych uchwał zebrań wiejskich realizowane były wydatki w ramach wydzielonego funduszu sołectkiego. W sołectwie Lipa zakupiono automatyczny defibrylator AED w ramach wydatków majątkowych. W sołectwie Tłukawy opłacono czyszczenie stawu przeciwpożarowego. Na zadanie Gmina otrzymała dofinansowanie w ramach konkursu „Pięknieje Wielkopolska Wieś” w kwocie 26 941,00 zł. W sołectwie Ryczywół zakupiono wkład uzupełniający do zestawu medycznego oraz terminal DTG. Ponadto w ramach rozdziału udzielono dotacji celowych na łączną kwotę 308 100,00 zł, w tym dla OSP Ludomy kwotę 3 100,00 zł na zakup drobnego sprzętu, dla OSP Lipa na dofinansowanie zakupu kamery termowizyjnej 5 000,00 zł i dla OSP Ludomy kwotę 300 000,00 zł na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego. Jednostki OSP dokonały rozliczenia się z dotacji w ustalonym terminie. W ramach wydatków majątkowych zakupiono również urządzenie hydrauliczne dla OSP Ludomy oraz używany samochód bojowy dla OSP Ryczywół. W 2018 r. z budżetu gminy na ochotnicze straże pożarne wydatkowano 208 036,54 zł. Wydatki w tym rozdziale dotyczą bieżącego utrzymania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy. W ramach tych wydatków wypłacano konserwatorom samochodów i motopomp wynagrodzenie bezosobowe, ekwiwalent ochotnikom OSP za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach. Z wydatków rzeczowych zakupiono paliwo

RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/ opis (zakres) działania/ poniesione koszty
			<p>do samochodów bojowych i motopomp, części zamienne do napraw motopomp i samochodów, opłacono przeglądy techniczne samochodów, węgiel do ogrzania remiz, zakupiono akumulator do samochodu bojowego OSP Lipa, plandeki, materiały do remontu bieżącego remizy w Ryczywole, radiostację dla OSP Skrzetusz, węże dla OSP Ludomy, ubrania bojowe, opłacono zużyta energię w remizach, ubezpieczenie samochodów, drużyn i budynków, tj. AC, OC, NW, badania lekarskie członków ochotników oraz przeglądy techniczne sprzętu ratowniczego. Wykonano remonty samochodów bojowych OSP Skrzetusz i OSP Lipa. Opłacono przeglądy kominarskie przewodów kominowych w remizach. Na podstawie podjętych uchwał zebrań wiejskich realizowane były wydatki w ramach wydzielonego funduszu sołeckiego. W sołectwie Ryczywół zakupiono buty dla strażaków, w Skrzetuszu zakupiono motopompę pływającą oraz mundury dla strażaków. Wydatki sołeckie w ramach rozdziału wyniosły 11 969,13 zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2019 r. z budżetu gminy na ochotnicze straże pożarne wydatkowano 201 549,11 zł. Wydatki w tym rozdziale dotyczą bieżącego utrzymania czterech jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy. W ramach wydatków bieżących wypłacano konserwatorom samochodów i motopomp wynagrodzenie bezosobowe, ekwiwalent ochotnikom OSP za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach. Z wydatków rzeczowych zakupiono paliwo do samochodów bojowych i motopomp, części zamienne do napraw motopomp i samochodów, opłacono przeglądy techniczne samochodów, węgiel do ogrzania remiz, wyposażono torby R1, węże pożarnicze, ubrania i buty strażackie, kominarki i wkładki filcowe, aparat powietrzny i maskę dla OSP Ludomy, sygnalizator bezruchu dla OSP Lipa, ubrania bojowe, opłacono zużyta energię w remizach, ubezpieczenie samochodów, drużyn i budynków, tj. AC, OC, NW, badania lekarskie członków ochotników oraz przeglądy techniczne sprzętu ratowniczego. Wykonano remonty samochodów bojowych OSP Skrzetusz, OSP Ryczywół i OSP Lipa. Wykonano częściowy remont w remizie OSP Ryczywół. Opłacono przeglądy kominarskie przewodów kominowych w remizach, usługę alarmowania strażaków. Na podstawie podjętych uchwał zebrań wiejskich realizowane były wydatki w ramach wydzielonego funduszu sołeckiego sołectwa Ryczywół (hełmy), Skrzetusz (m.in. radiotelefon, ubrania i buty strażackie, torba R1), Ludomy (w ramach wydatków majątkowych utwardzono teren przy remizie OSP Ludomy). Wydatki sołeckie w ramach rozdziału wyniosły 43 441,97 zł. W ramach wydatków majątkowych przekazano dotację dla OSP Ludomy z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu zestawu poduszek ciśnieniowych. Jednostka rozliczyła się z dotacji w terminie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji podmiotów

2.2. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

Analiza wskaźnikowa realizacji POŚ polega na przypisaniu wartości dla wybranych wskaźników w kolejnych latach oraz dokonaniu oceny ich zmian poprzez porównanie trendu oczekiwanego z zaistniałym, przy wykorzystaniu następujących symboli:

- „↑” – wzrost wartości danego wskaźnika;
- „↓” – spadek wartości danego wskaźnika;
- „↔” – brak zmian wartości danego wskaźnika.

Jeżeli zaistniała zmiana odbiega od zmiany oczekiwanej wówczas dany wskaźnik oceniony został negatywnie (kolor czerwony). W sytuacji zgodności trendu oczekiwanego z zaistniałym wskaźnik oceniony został pozytywnie (kolor zielony).

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę wskaźnikową realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”.

Tabela 2. Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
Długość czynnej sieci wodociągowej [km]	102,60 (2017 r.) 102,60 (2018 r.) 104,39 (2019 r.) 104,67 (2020 r.)	↑	↑
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej OGÓŁEM [szt.]	1 192 (2017 r.) 1 200 (2018 r.) 1 210 (2019 r.) 1 299 (2020 r.)	↑	↑
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej GOSPODARSTWA DOMOWE [szt.]	1 187 (2017 r.) 1 180 (2018 r.) 1 190 (2019 r.) 1 275 (2020 r.)	↑	↑
Woda pobrana z ujęć w celu zbiorowego zaopatrzenia [dam ³]	379,6 (2017 r.) 409,8 (2018 r.) 411,9 (2019 r.) 411,1 (2020 r.)	↑	↑
Straty wody oraz zużycie wody na cele technologiczne [dam ³]	129,9 (2017 r.) 132,0 (2018 r.) 124,0 (2019 r.) 118,2 (2020 r.)	↓	↓
Ilość wody dostarczonej OGÓŁEM [dam ³]	252,7 (2017 r.) 282,6 (2018 r.) 292,7 (2019 r.) 297,0 (2020 r.)	↑	↑
Ilość wody dostarczonej GOSPODARSTWA DOMOWE [dam ³]	217,5 (2017 r.) 256,1 (2018 r.) 256,3 (2019 r.) 270,0 (2020 r.)	↑	↑
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	28,70 (2017 r.) 38,00 (2018 r.) 38,22 (2019 r.) 38,22 (2020 r.)	↑	↑
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej OGÓŁEM [szt.]	647 (2017 r.) 650 (2018 r.) 769 (2019 r.) 787 (2020 r.)	↑	↑

**RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ**

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej GOSPODARSTWA DOMOWE [szt.]	577 (2017 r.) 630 (2018 r.) 749 (2019 r.) 772 (2020 r.)	↑	↑
Ilość odprowadzonych ścieków siecią kanalizacyjną OGÓŁEM [dam ³]	89,5 (2017 r.) 97,6 (2018 r.) 109,4 (2019 r.) 121,6 (2020 r.)	↑	↑
Ilość odprowadzonych ścieków siecią kanalizacyjną GOSP. DOM. [dam ³]	74,5 (2017 r.) 87,4 (2018 r.) 92,3 (2019 r.) 111,2 (2020 r.)	↑	↑
Ładunek zanieczyszczeń (BZT5) w ściekach po oczyszczeniu w komunalnej oczyszczalni ścieków [kg/dam ³]	24,48 (2017 r.) 11,52 (2018 r.) 20,69 (2019 r.)	↓	↓
Ładunek zanieczyszczeń (ChZT) w ściekach po oczyszczeniu w komunalnej oczyszczalni ścieków [kg/dam ³]	215,95 (2017 r.) 136,98 (2018 r.) 155,20 (2019 r.)	↓	↓
Ładunek zanieczyszczeń (zawiesina) w ściekach po oczyszczeniu w komunalnej oczyszczalni ścieków [kg/dam ³]	29,64 (2017 r.) 13,36 (2018 r.) 22,76 (2019 r.)	↓	↓
Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	827 (2017 r.) 769 (2018 r.) 622 (2019 r.)	↓	↓
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	75 (2017 r.) 78 (2018 r.) 104 (2019 r.)	↑	↑
GOSPODAROWANIE ODPADAMI			
Liczba osób zbierających odpady w sposób selektywny	4 359 (2016 r.) 4 322 (2017 r.) 4 212 (2018 r.) 5 638 (2019 r.)	↑	↑
Liczba osób zbierających odpady w sposób nieselektywny	1 940 (2016 r.) 1 995 (2017 r.) 2 067 (2018 r.) 640 (2019 r.)	↓	↓
Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy mają zawarte indywidualne umowy na odbiórów odpadów komunalnych	71 (2016 r.) 56 (2017 r.) 50 (2018 r.) 50 (2019 r.)	↑	↓
Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	1 715,41 (2016 r.) 1 827,48 (2017 r.) 1 719,22 (2018 r.) 1 525,14 (2019 r.)	↓	↓
Udział zmieszanych odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych	85,1% (2016 r.) 79,3% (2017 r.) 76,3% (2018 r.) 71,8% (2019 r.)	↓	↓
Liczba Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)	0 (2016 r.) 0 (2017 r.) 0 (2018 r.) 1 (2019 r.)	↑	↑

**RAPORT Z WYKONANIA W LATACH 2017-2020 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RYCZYWÓŁ**

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Osiągnięty poziom recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	20,64% (2016 r.) 24,13% (2017 r.) 28,40% (2018 r.) b.d. (2019 r.)	↑	↑
Osiągnięty poziom recyklingu, odpadów budowlanych i rozbiórkowych	100,0% (2016 r.) 100,0% (2017 r.) 100,0% (2018 r.) b.d. (2019 r.)	↔	↔
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	0,0% (2016 r.) 0,0% (2017 r.) 0,0% (2018 r.) b.d. (2019 r.)	↔	↔
ZASOBY PRZYRODNICZE			
Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	3 410,41 (2017 r.) 3 410,29 (2018 r.) 3 439,19 (2019 r.)	↑	↑
Powierzchnia lasów [ha]	3 333,47 (2017 r.) 3 333,35 (2018 r.) 3 362,25 (2019 r.)	↑	↑
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej [ha]	5,70 (2017 r.) 5,70 (2018 r.) 5,70 (2019 r.)	↑↔	↔
Liczba pomników przyrody [szt.]	12 (2017 r.) 12 (2018 r.) 12 (2019 r.)	↑↔	↔
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych [ha]	1 027,00 (2017 r.) 1 027,00 (2018 r.) 1 027,00 (2019 r.)	↑↔	↔
GLEBY I ZASOBY GEOLOGICZNE			
Liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy [szt.]	5 (2017 r.) 5 (2018 r.) 5 (2019 r.)	↑	↔
Powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji OGÓŁEM [ha]	0,53 (2017 r.) 0,53 (2018 r.) 0,53 (2019 r.)	↓	↔
Powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji TERENY POGÓRNICZE [ha]	0 (2017 r.) 0 (2018 r.) 0 (2019 r.)	↔	↔
Liczba złóż porzuconych (o zaniechanej eksploatacji)	1 (2017 r.) 1 (2018 r.) 2 (2019 r.)	↓↔	↑
Zasoby geologiczne bilansowe złóż piasku i żwiru [tys. t]	9 721 (2017 r.) 9 721 (2018 r.) 9 721 (2019 r.)	↑↔	↔

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
POWIETRZE			
Stopień gazyfikacji gminy	0% (2017 r.) 0% (2018 r.) 0% (2019 r.) 0% (2020 r.)	↑	↔
Udział mieszkań wyposażonych w instalacje c.o.	74,7% (2017 r.) 74,9% (2018 r.) 75,0% (2019 r.)	↑	↑
Liczba udzielonej pomocy finansowej przez WFOŚiGW beneficjentom z obszaru gminy na zadania z zakresu modernizacji energetycznej oraz OZE (liczba podpisanych umów)	1 (2017 r.) 2 (2018 r.) 2 (2019 r.) 28 (2020 r.)	↑	↑

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS

Zmianę zdecydowanej większości analizowanych w powyższej tabeli wskaźników (34 z 39 tj. 87 %) oceniono w trendzie pozytywnym. Oznacza to, iż na terenie Gminy Ryczywół systematycznie realizowane są zadania, które wpływają pozytywnie na poszczególne komponenty środowiskowe ograniczając/równoważąc negatywny wpływ antropopresji.

2.3. Analiza środowiskowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

W kolejnej tabeli dokonano oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Ryczywół. Niniejsza ocena stanowi najważniejszy element oceny wykonania (wdrażania) Programu Ochrony Środowiska, ponieważ wskazuje czy realizacja poszczególnych zadań wpłynęła na poprawę stanu lub utrzymanie wymaganych standardów jakościowych dla poszczególnych komponentów środowiska. Jednocześnie wskazuje obszary priorytetowe (komponenty ocenione negatywnie) dla których należy w przyszłości zintensyfikować wdrażanie zadań zapobiegawczych/naprawczych.

Tabela 3. Ocena stanu poszczególnych komponentów środowiskowych na terenie Gminy Ryczywół

Komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie
Powietrze	Pozytywna	Na terenie Gminy Ryczywół w latach 2017-2020 realizowano działania związane z modernizacją energetyczną budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej, przebudową i modernizacją dróg oraz edukacją ekologiczną z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego. Zgodnie z aktualną „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2019” (GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) na terenie Gminy Ryczywół nie wyznaczono obszarów przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu ze względu na benzo(a)piren, pył zawieszony PM 10 oraz pył zawieszony PM 2,5. W związku z powyższym analizowany komponent oceniono pozytywnie.
Klimat akustyczny	Pozytywna	Zgodnie z przeprowadzonym w 2015 r. Generalnym Pomiarem Ruchu przez obszar Gminy Ryczywół nie przebiegają odcinki dróg o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok (tj. 8 200/dobę), dla których istnieje obowiązek opracowania map akustycznych ze względu na możliwość powodowania negatywnego oddziaływania akustycznego na znacznych obszarach. Zadania realizowane na terenie gminy w latach 2017-2020 z zakresu modernizacji i remontów nawierzchni dróg wpłynęły

Komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie
		dodatkowo na zmniejszenie poziomu emitowanego hałasu drogowego. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Obornikach dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Gminy Ryczywół Starosta Obornicki nie wydawał w latach 2017-2020 decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu (decyzja taka wydawana jest w sytuacji, gdy poza terenem zakładu w wyniku prowadzonej działalności stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku).
PEM	Pozytywna	Zgodnie z aktualizowanym corocznie „Rejestrem zawierającym informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku” prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na terenie Gminy Ryczywół nie wyznaczono terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji ich zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.). Na terenie Gminy Ryczywół w miejscowości Ryczywół przy pl. 1-go Maja 10 zlokalizowany jest punkt pomiarowy natężenia pola elektromagnetycznego. Ostatnie pomiary w punkcie przeprowadzone zostały w 2017 r. Zmierzona wartość natężenia pola elektromagnetycznego wyniosła <0,3 V/m (poniżej czułości aparatury pomiarowej), co oznacza, iż była znacznie poniżej dopuszczalnej normy wynoszącej 7 V/m.
Wody	Negatywna	Gmina Ryczywół położona jest na obszarze następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): <ul style="list-style-type: none"> • RW60001618672 Dopływ z Sokołowa Budzyńskiego; • RW60001718689 Flinta; • RW600017187149 Kończak. Ostatnie badania wymienionych powyżej JCWP przeprowadzone były w latach 2017-2018. Stan ogólny wszystkich JCWP oceniony został jako zły. Pomimo, iż wskaźniki dotyczące gospodarki wodno-ściekowej wskazują na systematyczny rozwój i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej to ze względu na zły stan jakości wód monitorowanych JCWP na terenie gminy analizowany komponent oceniono negatywnie. Należy mieć na uwadze, iż docelowo realizacja zadań z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ma przynieść korzyści środowiskowe w postaci poprawy jakości wód, a ta na terenie gminy nie nastąpiła. Należy również pamiętać, iż poprawa jakości wód jest procesem długotrwałym uzależnionym od realizacji prawidłowej gospodarki ściekowej nie tylko na terenie danej gminy, ale na obszarze całego dorzecza (stan gospodarki wodno-ściekowej w gminach sąsiednich wywiera znaczący wpływ na jakość środowiska wodnego na terenie Gminy Ryczywół). Dopiero realizacja systemowych i kompleksowych działań (inwestycyjnych oraz kontrolno-administracyjnych) na obszarach całych dorzeczy przyniesie stałą poprawę jakości środowiska wodnego w regionie.
Gleby	Pozytywna	W latach 2017-2020 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie przeprowadziła na terenie Gminy Ryczywół badania gleb użytków rolnych na powierzchni 2 661,6 ha (pobrano 1 103 próbki; przebadano 87 gospodarstw rolnych). Przebadane przez OSChR gleby użytkowane rolniczo na terenie gminy nie wykazują degradacji w kierunku wysokiego ich zakwaszenia (najwięcej

Komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie
		przebadanych próbek charakteryzuje się lekko kwaśnym odczynem oraz zbędnymi potrzebami wapnowania). Również zasobność wszystkich makroelementów (fosfor, potas, magnez) wskazuje na ich średnią zawartość w badanych glebach, co wskazuje na stosowanie przez gospodarstwa rolne odpowiednich dawek nawozowych (przenawożenie powoduje zwiększony odpływ pierwiastków biogennych i w konsekwencji zanieczyszczenie wód). Komponent oceniony pozytywnie również ze względu na następujące uwarunkowania: brak zidentyfikowanych na terenie gminy potwierdzonych i potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi; brak prowadzenia działalności wydobywczej ze złóż zlokalizowanych na terenie gminy, która może powodować szereg negatywnych zmian w środowisku; mała powierzchnia gruntów zabudowanych na terenie gminy (dominacja gleb „czynnych” biologicznie).
Zasoby przyrodnicze	Pozytywna	W analizowanym okresie (lata 2017-2020) nastąpił wzrost powierzchni lasów na terenie gminy. Nadleśnictwa prowadziły trwale zrównoważoną gospodarkę leśną z poszanowaniem i ochroną obszarów i obiektów najcenniejszych przyrodniczo. Z budżetu gminy corocznie wydatkowane są znaczne kwoty na bieżące utrzymanie i rozbudowę terenów zieleni urządzonej. W granicach gminy znajdują się liczne obiekty i obszary chronione takie jak rezerwat przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody oraz chronione i rzadkie gatunki roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. Ze względu na powyższe analizowany komponent został oceniony pozytywnie.

Źródło: opracowanie własne

3. PODSUMOWANIE

W latach 2017-2020 na terenie Gminy Ryczywół realizowano szereg znaczących inwestycji i projektów wpływających na poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska, spośród których do najważniejszych zaliczyć należy:

- termomodernizację budynku świetlicy wiejskiej w Lipie;
- termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ludomach;
- termomodernizację budynku WTZ w Wiardunkach;
- budowę hali widowiskowo-sportowej w systemie budownictwa pasywnego;
- budowę drogi gminnej Zawady-Ninino;
- przebudowę istniejącej drogi gminnej w Wiardunkach;
- poprawę infrastruktury drogowej poprzez przebudowę chodnika na ul. Marcinkowskiego w Ryczywole;
- przebudowę drogi powiatowej nr 2019P Ludomy – Ryczywół;
- powierzchniowe utrwalenie drogi powiatowej 1846P Krężoły – Łopiszewo;
- realizację projektu „Odtwarzanie i uzupełnianie zadrzewieniowej strefy buforowej rzek Wełny i Flinty w obszarze rolniczym (Wielkopolska)”;
- modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Ryczywole;
- budowę wodociągu Zawady-Ninino;
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Gminy Ryczywół wraz z modernizacją Stacji Uzdatniania Wody w Gorzewie i budową przepompowni wody w Ludomach;
- realizację projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Ryczywół”;

- modernizację oczyszczalni ścieków w Ryczywole;
- budowę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Poza zadaniami inwestycyjnymi na terenie Gminy Ryczywół realizowano również w szerokim zakresie m.in. następujące prace i czynności bieżące w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- utrzymanie i ochrona obszarów leśnych;
- utrzymanie i pielęgnacja obszarów zieleni urządzonej;
- utrzymanie czystości i porządku na terenach publicznych;
- demontaż i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest;
- prowadzenie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- konserwacja i utrzymanie wód oraz urządzeń melioracyjnych;
- prowadzenie edukacji ekologicznej;
- remonty sieci wodno-kanalizacyjnej;
- remonty i utwardzanie nawierzchni dróg;

Podstawą monitorowania efektów wdrażania Programu Ochrony Środowiska jest przede wszystkim ewaluacja (ocena) aktualnego stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Ryczywół. Przyznanie oceny pozytywnej wskazuje na dobry stan analizowanego komponentu środowiskowego, co oznacza, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska przyczyniła się do poprawy/utrzymania dobrego stanu. Ocena negatywna oznacza natomiast, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska w danym obszarze interwencji jest niewystarczająca i konieczne jest podjęcie wzmożonych działań w celu poprawy stanu rozpatrywanego komponentu środowiskowego z przyznaną oceną negatywną.

Jedynym komponentem środowiskowym na terenie Gminy Ryczywół, którego stan oceniony został negatywnie są wody (*stan ogólny wszystkich badanych przez GIOŚ jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się w obrębie gminy określony został jako ZŁY*).

Stan pozostałych komponentów środowiskowych na terenie Gminy Ryczywół, a więc powietrza, zasobów przyrodniczych, promieniowania elektromagnetycznego, gleb oraz klimatu akustycznego oceniono pozytywnie.

Na podstawie analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska w przyszłości w pierwszej kolejności na terenie Gminy Ryczywół należy w dalszym ciągu realizować inwestycje z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (w celu poprawy jakości środowiska wodnego).

Należy mieć na uwadze, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska nie przełoży się w sposób natychmiastowy na poprawę stanu środowiska przyrodniczego na terenie gminy. Proces ten jest długotrwały i efekty realizacji zadań, które zostały przeprowadzone lub wykonywane są obecnie, mogą być widoczne dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Istotnym jest również, aby działania prośrodowiskowe były prowadzone systematycznie nie tylko na terenie samej gminy, ale również systemowo w całym regionie.

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2017-2020.....</i>	5
<i>Tabela 2. Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”</i>	32
<i>Tabela 3. Ocena stanu poszczególnych komponentów środowiskowych na terenie Gminy Ryczywół.....</i>	35

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” został zaopiniowany pozytywnie przez Zarząd Powiatu Obornickiego.

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247) dla projektu przedmiotowego dokumentu przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko zakończoną zaopiniowaniem dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (opinie pozytywne). W procedurze opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ryczywół na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zapewniono udział społeczeństwa poprzez wyłożenie projektu dokumentu do publicznego wglądu na okres 21-dni z możliwością składania uwag i wniosków. W ramach konsultacji społecznych do projektu dokumentu nie wniesiono żadnych uwag i zastrzeżeń.

W związku z powyższym przyjęcie przedmiotowej uchwały uznaje się za zasadne.